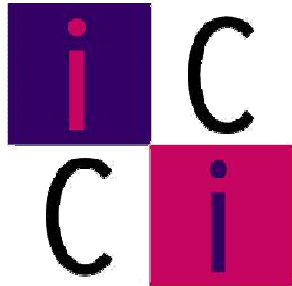

VERZEKERINGEN

A S S U R A N C E S

Burgerrechtelijke aansprakelijkheid school en lichamelijke ongevallen

Algemene voorwaarden

De conventionele bepalingen zijn exclusief gewijd aan de contracten die afgesloten werden via tussenkomst van IC Verzekeringen en werden in samenwerking met deze laatste opgesteld. In geval van wijziging van tussenpersoon zal de maatschappij een nieuwe polis opstellen volgens de toepasbare voorwaarden en tarieven op de datum van het mandaat dat aan de nieuwe tussenpersoon toegekend werd.

DEFINITIES

1. IC Verzekeringen

IC Verzekeringen NV – Handelsstraat 72 – 1040 Brussel –
België lid van de groep Ecclesia

tel. 02 509 96 11 – info@icci.insure

IBAN BE64 7340 3052 0552 BIC KREDBEBB
ondernemingsnummer 0831.623.164 – FSMA 107950 A

Deze algemene voorwaarden zijn eigen aan IC Verzekeringen NV en exclusief van toepassing op de verzekeringsovereenkomsten onderschreven door haar bemiddeling.

2. Verzekeringnemer

De natuurlijke of rechtspersoon/vereniging die de verzekeringsovereenkomst met de verzekeraar aangaat.

3. Instelling

De (onderwijs)instelling gedefinieerd in de bijzondere voorwaarden.

4. Verzekeraar

De verzekeraar gedefinieerd in de bijzondere voorwaarden.

5. Verzekerde

De natuurlijke of rechtspersonen verzekerd door de algemene en bijzondere voorwaarden.

6. Personeel

De schooldirectie, de leden van het onderwijzend, administratief, toezichhoudend en dienstpersoneel van de verzekeringnemer, evenals elke andere aangestelde die, bezoldigd of niet, door de verzekeringnemer of de schooldirectie belast wordt met een opdracht die kadert binnen de schoolactiviteit.

7. Schadegeval

Elk feit waardoor schade veroorzaakt wordt die aanleiding kan geven tot de toepassing van de waarborg(en) van de verzekeringsovereenkomst.

8. Schoolweg

Het normale traject dat de verzekerde moet afleggen om zich van zijn verblijfplaats te begeven naar de plaats waar de schoolactiviteit plaatsvindt en omgekeerd. Het begrip schoolweg wordt geïnterpreteerd naar analogie met het begrip weg van het werk zoals vastgesteld in de arbeidsongevallenwetgeving.

9. Derde

Elke andere persoon dan de verzekeringnemer en de instelling gedefinieerd in de bijzondere voorwaarden.

10. Schoolleven

Het gehele schoolleven intra en extra muros, tijdens en na de lesuren alsook tijdens de opvang, zelfs gedurende de verlofdagen en vakanties in België of in het buitenland, zonder een andere algemene beperking dan:

- wat de leerlingen, studenten en cursisten betreft, dat zij onder toezicht staan of moeten staan van de instelling;
- wat de directie en het personeel betreft, dat zij zich bevinden in de uitoefening van hun normale dienst.

De activiteiten die uitsluitend op persoonlijk initiatief van de leerlingen, studenten en cursisten en/of van de personeelsleden plaatsvinden vallen dus niet onder de gewaarborgde schoolactiviteiten.

De waarborgen zijn eveneens verworven aan de potentiële leerlingen tijdens hun bezoek aan de door de verzekeringsovereenkomst verzekerde instellingen in het kader van alle initiatieven die te maken hebben met werving.

Er wordt nadrukkelijk bepaald dat waarborgen enkel verworven zijn tijdens de activiteit en niet op de schoolweg.

11. Stagiair

Onder stagiair' begrijpt men elke leerling of student die, binnen het kader van een leerprogramma georganiseerd door een instelling daadwerkelijk arbeid verricht bij een werkgever, in gelijkaardige omstandigheden als de werknemers in dienst van die werkgever, en dit met het oog op het verwerven van beroepservaring.

12. Stagebegeleider

De leerkracht belast met begeleiding en evaluatie van de stage.

13. Stagementor

Personeelslid van de stageplaats die met de stagiair samenwerkt en de vorming leidt op de stageplaats, in overeenstemming met de beoogde doelstellingen.

14. Bewaargeving

De handeling waarbij men de zaak van een ander aanneemt, onder verplichting die te bewaren en in natura terug te geven.

15. Levering

Onder levering van producten of uitvoering van werken wordt verstaan: de feitelijke, zelfs voorlopige overdracht van producten of werken waardoor de verzekerden de materiële controle of de beschikkingsmacht over de gebruikswijze ervan verliezen.

16. Materiële schade

Elke beschadiging, vernieling of verlies van zaken.

17. Lichamelijke schade

Elke aantasting van de fysieke integriteit van een levend wezen, met inbegrip van zijn geldelijke en morele gevolgen.

18. Immateriële schade

Elke geldelijke en morele schade die het gevolg is van de gebruiks- en genotsderving van de schadelijder.

19. Immateriële gevolgschade

Elke immateriële schade die het gevolg is van gedekte materiële of lichamelijke schade.

20. Zuiver immateriële schade

de immateriële schade die niet het gevolg is van lichamelijke of materiële schade.

20. Terrorisme / sabotage

Onder daad van terrorisme of sabotage wordt verstaan elk clandestien georganiseerde actie met ideologische, politieke, economische of sociale bedoelingen, individueel of door een groep uitgevoerd, waarbij geweld gepleegd wordt op personen of de economische waarde van goederen gedeeltelijk of totaal vernietigd wordt:

- Hetzij om indruk te maken op het publiek en een klimaat van onveiligheid te scheppen (terrorisme);
- Hetzij om het verkeer of de normale werking van een dienst of een onderneming te hinderen (sabotage).

HOOFDSTUK I: VERZEKERING BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID

1 Omschrijving van de verzekering

Deze verzekering dekt de burgerlijke aansprakelijkheid die de verzekerden kunnen oplopen voor schadegevallen die veroorzaakt worden in het schoolleven of door goederen die in het schoolleven gebruikt worden. De verzekering geldt dan voor de schade veroorzaakt:

- aan personen, d.w.z. de schade voortvloeiend uit lichamelijke letsels;
- aan goederen, d.w.z. de beschadiging of het verlies van zaken of dieren.

De verzekering geldt ook voor de immateriële gevolgschade.

De **verzekerden** zijn:

- de verzekerde instelling en de Inrichtende Macht met inbegrip van raden of andere organen in de uitoefening van hun beheers- en beleidsopdrachten voor de instelling;
- de leden van de Inrichtende Macht, directieleden, het personeel en de andere aangestelden van de instelling;
- de vertegenwoordigers van de ouders en van de leerlingen, studenten en cursisten die deel uitmaken van of verkozen zijn in de verscheidene inspraak- en overlegstructuren;
- de vereniging van de ouders van leerlingen, studenten en cursisten, in de vorm van een VZW en vermeld in de bijzondere voorwaarden, in het kader van de activiteiten die de instelling aanbelangen;
- de natuurlijke personen die de feitelijke vereniging samenstellen zoals de comités van ouders van leerlingen, studenten en cursisten, de raden die onder beschermheerschap van de Inrichtende Macht handelen, en dit tijdens de uitoefening van hun opdrachten;
- de mini-onderneming, die de vorm aanneemt van een VZW en die vermeld is in de bijzondere voorwaarden;
- de leerlingen, studenten en cursisten van de instelling, alsmede hun ouders of voogden als burgerlijk aansprakelijk voor een minderjarige leerling;
- de leerlingen, studenten en cursisten van de instelling die tijdelijk in een opvanggezin verblijven in het kader van schoolse of taalkundige uitwisselingen;
- onthaalgezinnen, wanneer hun aansprakelijkheid betrokken is ten gevolge van een schadegeval dat aangericht wordt door één van de personen die zij onthalen;
- de eigenaar en de verhuurder als burgerlijk aansprakelijk voor de goederen of dieren die gebruikt worden in het schoolleven;
- de deelnemers aan / bezoekers van activiteiten georganiseerd door de instelling.

Uitgesloten schadelijders: de verzekerde instelling en de Inrichtende Macht kunnen geen aanspraak maken op vergoeding.

2 Verzekerde bedragen

De waarborg wordt verleend ten belope van 23 500 000 EUR per schadegeval voor de schade die veroorzaakt wordt aan personen, en ten belope van 3 900 000 EUR voor de schade aan goederen.

Het geheel van de schade die te wijten is aan dezelfde schadeverwekkende gebeurtenis wordt beschouwd als één schadegeval.

De reddingskosten, de interest betreffende de in hoofdsom verschuldigde vergoeding en de kosten betreffende de burgerlijke rechtsvorderingen alsook het honorarium en de kosten van advocaten en experts zijn integraal ten laste van de verzekeraar, voor zover het totaal ervan en dat van de vergoeding in hoofdsom per verzekeringnemer en per schadegeval de totale verzekerde som niet overschrijden.

Boven de totale verzekerde som zijn de reddingskosten enerzijds en de interest, kosten en honoraria anderzijds begrensd tot:

- 756 122,09 EUR wanneer de totale verzekerde som ten hoogste 3 780 610,48 EUR bedraagt;
- 756 122,09 EUR + 20 % van het deel van de totale verzekerde som tussen 3 780 610,48 EUR en 18 903 052,42 EUR;

- 3 780 610,48 EUR + 10 % van het deel van de totale verzekerde som boven 18 903 052,42 EUR met een maximum van 15 122 441,94 EUR.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van januari 2014, zijnde 173,51 (basis 1988 = 100).

Ten slotte neemt de verzekeraar de kosten van de strafrechtelijke verdediging van de verzekerde ten laste zolang de burgerlijke belangen niet geregeld zijn; de verzekerde heeft evenwel op elk moment de mogelijkheid om op eigen kosten zelf zijn strafrechtelijke verdediging te organiseren.

3 Territoriale geldigheid

De verzekering geldt over de gehele wereld voor zover de verzekerde instelling in België gevestigd is.

4 Omschrijving van enkele bijzondere

gevallen a. Bewaargeving – Toevertrouwd goed

De verzekering geldt voor de schade die veroorzaakt wordt:

- aan roerende goederen waarvoor de instelling als bewaarnemer aansprakelijk is;
- mits vermelding in de bijzondere voorwaarden is de schade gedekt die accidenteel veroorzaakt wordt door de leerlingen, studenten en cursisten en/of onderwijzend personeel aan goederen die hen zijn toevertrouwd in het kader van stages, praktijklessen en praktijklessen op verplaatsing. Dit betreft goederen die het voorwerp van een werk uitmaken of als werkinstrument dienen, met uitsluiting van de schade aan voertuigen waarvoor, op het ogenblik van het schadegeval, de wetgeving op de verplichte verzekering toepasselijk is. De dekking wordt verleend ten belope van 95 000 EUR per schadegeval. Voor specifieke voorwaarden garagisten en aanverwante beroepen, zie punt 6 van dit hoofdstuk.

b. Gemotoriseerd materiaal

De verzekering geldt voor schade veroorzaakt door:

- motortuigen met een didactisch karakter of bestemd voor het tuinieren of voor de vrije tijd en dit zowel binnen de omschreven instelling als in de directe omgeving ervan;
- vaste of mobiele bouwplaats- of hijstoestellen, zoals kranen, heftrucks ....
Niet ingeschreven heftrucks worden echter zonder uitdrukkelijke overeenkomst gedekt binnen de in dit contract bepaalde grenzen, het verkeersrisico inbegrepen.
- een elektrische rolwagen, -scooter, -fiets die, op het moment van het schadegeval, al dan niet aan een stelsel van een verplichte verzekering onderworpen zijn, maar die door hun bouw niet meer dan 18km/uur kunnen rijden.

c. Verhuur / gebruik van lokalen door derden

De verzekering blijft gelden voor schade die wordt toegebracht aan derden wanneer lokalen van de instelling door een derde gehuurd of gebruikt worden. De huur of het gebruik is beperkt tot 50 keren per verzekeringsjaar.

Mits vermelding in de bijzondere voorwaarden en betaling van een bijpremie kan de verzekering tussenkomst verlenen voor schade veroorzaakt aan derden die de lokalen permanent huren of gebruiken.

d. Beschadiging van onroerende goederen van derden

Mits vermelding in de bijzondere voorwaarden is de waarborg van de verzekeringsovereenkomst uitgebreid tot de schade veroorzaakt aan het gebouw of aan de lokalen (tenten en chapiteaux inbegrepen) waar de activiteit van de verzekeringnemer zich afspeelt en aan de inrichting, meubilair en materiaal die dit gebouw of deze lokalen (tenten en chapiteaux inbegrepen) bevatten.

De uitbreiding van de waarborg wordt toegekend binnen volgende beperkingen:

- zij is niet van toepassing op geluids- en verlichtingsinstallaties;
- brand, diefstal en vandalisme zijn uitgesloten, zelfs wanneer de verzekerde er zelf niet de dader, mededader of medeplechtige van is.

Het gewaarborgde bedrag is beperkt tot 25 000 EUR per schadegeval, onafhankelijk van het aantal beschadigde goederen en het aantal verantwoordelijke verzekerden.

De verzekerde houdt een vrijstelling van 65 EUR per schadegeval ten eigen laste.

e. Bouw- en verbouwingswerken

De verzekeraar dekt de burgerlijke aansprakelijkheid van de verzekeringnemer in zijn hoedanigheid van bouwheer van de bouw, de verbouwing, de renovatie of de sloop van gebouwen of delen van gebouwen die ingenomen worden door of de eigendom zijn van de verzekeringnemer voor zover de kostprijs van de werken lager ligt dan of gelijk is aan 250 000 EUR.

De dekking omvat volgende waarborgen:

- de burgerlijke aansprakelijkheid tegenover derden;
- de burenhinder volgens de bepalingen artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek, voor zover zij toe te schrijven is aan een plotselinge en voor verzekerde onverwachte gebeurtenis.

Bij een schadegeval dat voortvloeit uit de waarborg burenhinder blijft een vrijstelling van 1 000 EUR ten laste van de verzekeringnemer.

De waarborg is van toepassing zowel tijdens de bouwperiode als tijdens de onderhoudsperiode.
De waarborg wordt niet uitgebreid tot de immateriële schade.

De waarborg burenhinder speelt enkel voor zover burenhinder niet contractueel werd overgedragen aan de aannemer of andere partij dan de bouwheer.

Tijdens de onderhoudsperiode is deze waarborg van toepassing in verschil in voorwaarden met een eventuele verzekering van de tienjarige aansprakelijkheid.

f. Diefstal gepleegd door aangestelden

Bij diefstal gepleegd door haar aangestelden, blijft de waarborg verworven voor de verzekeringnemer en voor de instelling, voor de geldelijke gevolgen van de aansprakelijkheid die de verzekerde ten laste komt in zijn hoedanigheid van aansteller.

De verzekeraar houdt zich een recht van verhaal voor tegen de verantwoordelijke aangestelde. De waarborg is verworven ten belope van 12 500 EUR per schadegeval, ongeacht het aantal gestolen voorwerpen. Een vrijstelling van 125 EUR is van toepassing.

g. Burgerlijke aansprakelijkheid op de schoolweg

Mits vermelding in de bijzondere voorwaarden wordt de burgerlijke aansprakelijkheid van de leerlingen, studenten en cursisten op de schoolweg verzekerd. Hiervoor is geen vrijstelling van toepassing.

h. Levering van producten en/of diensten

De verzekering geldt voor schade veroorzaakt door drank, voedsel en schoolbenodigdheden, alsmede door andere producten of werken die door de verzekerde instelling geleverd of uitgevoerd werden buiten het kader van een commerciële exploitatie.

Deze waarborg geldt evenwel niet:

- voor schade aan de geleverde producten of uitgevoerde werken zelf, alsmede de kosten om ze terug te nemen, te vervangen of te herstellen;
- voor schade die het gevolg is van het feit dat de producten of de werken geen of onvoldoende nuttig effect hebben, of dat zij de functies niet vervullen waartoe ze bestemd waren.

i. Aansprakelijkheid privéleven

In de mate dat het Koninklijk Besluit van 12 januari 1984 op deze verzekering van toepassing is omdat de aansprakelijkheid die de verzekerde oploopt deel uitmaakt van zijn privéleven, wordt de dekking verleend overeenkomstig de voorwaarden van dit besluit. Dit betekent onder meer dat er per schadegeval een franchise van 123,95 EUR toegepast wordt, en dat deze franchise bij een schadegeval gekoppeld wordt aan de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen. Voor deze koppeling geldt als basisindexcijfer dat van de maand december 1983, zijnde 88,44 (basis 1988 = 100), terwijl het toe te passen indexcijfer gelijk is aan dat van de maand die voorafgaat aan de maand waarin het schadegeval zich voordeed.

Beschikt de verzekerde echter zelf over een verzekering die dekking verleent overeenkomstig het Koninklijk Besluit van 12 januari 1984, dan komt deze verzekering niet tussen voor de waarborgen die volgens dit besluit minimaal verleend moeten worden.

j. Aansprakelijkheid voor vrijwilligerswerk

De persoonlijke aansprakelijkheid van de vrijwilligers die voor de verzekeringnemer of de verzekerde instelling vrijwilligerswerk verrichten, is verzekerd op basis van het Koninklijk Besluit van 12 januari 1984 dat de minimale verzekeringsvoorwaarden bepaalt voor de aansprakelijkheidsverzekering in het privéleven.

Als de verzekerde aansprakelijk wordt gesteld voor de schade die de vrijwilliger veroorzaakt bij het verrichten van het vrijwilligerswerk, dan verlenen wij de verzekeringnemer of de verzekerde instelling de wettelijk verplichte waarborg zoals die is voorgeschreven door de wet van 3 juli 2005 en het Koninklijk Besluit van 19 december 2006 dat de minimale voorwaarden oplegt.

In beide gevallen wordt de dekking verleend tot maximaal 12 394 676,24 EUR per schadegeval voor schade die voortvloeit uit lichamelijke letsels en tot maximaal 1 500 000 EUR per schadegeval voor materiële schade. Bovendien wordt een franchise van 123,95 EUR toegepast voor materiële schade. Voornoemde bedragen worden gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen. Voor deze koppeling geldt als basisindexcijfer dat van de maand december 1983, zijnde 88,44 (basis 1988 = 100), terwijl het toe te passen indexcijfer gelijk is aan dat van de maand die voorafgaat aan de maand waarin het schadegeval zich voordeed.

Blijven uitgesloten van de waarborg:

- de schade toegebracht aan de instelling;
- de uitsluitingen voorzien door de verzekeringsovereenkomst, de navolgende bijvoegsels of andere bijvoegselbrieven;
- de schade veroorzaakt door het gebruik van zeilboten van meer dan 200 kg of motorboten van meer dan 5 PK, die aan de verzekerde toebehoren of door hem gehuurd worden;
- de schade toegebracht door het gebruik van luchtvaartuigen die eigendom zijn van de verzekerde of door hem zijn gehuurd;
- de gerechtelijke, administratieve en economische boetes, de strafrechtelijke transacties, de dwangsommen en schadevergoedingen als strafrechtelijke maatregelen of afschrikkende maatregelen in sommige vreemde rechtssystemen alsook de gerechtskosten in het kader van strafrechtelijke vervolging worden niet betaald;
- schade voortvloeiend uit oorlogen, stakingen, aanslagen of arbeidsgeschillen en van alle gewelddaden vanuit een collectieve overtuiging, al dan niet gepaard gaande met een opstand tegen de overheid.

k. Milieuschade en burenhinder

De verzekering geldt voor burenhinder, bedoeld door artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek, en voor milieuschade, d.w.z. de schade door degeneratie van lucht, water of bodem, op voorwaarde dat de schade het gevolg is van een plotselinge en voor de verzekerde onverwachte gebeurtenis. De dekking geldt voor maximaal 750 000 EUR.

l. Burgerlijke aansprakelijkheid van de stagegever

De verzekering geldt voor de burgerlijke aansprakelijkheid die de stagegever kan oplopen in het kader van een leerlingenstage voor de schade die veroorzaakt wordt aan derden of aan de eigen onderneming door toevallige lichte schuld van de leerling-stagiair.

De schade aan toevertrouwde goederen wordt evenwel vergoed volgens de regels van artikel 4 a).

5 Niet-verzekerde gevallen

Zijn van deze verzekering uitgesloten:

- a de persoonlijke aansprakelijkheid van een verzekerde die 16 jaar geworden is voor schadegevallen veroorzaakt door opzet of door een van de volgende gevallen van zware fout:
  - schadegevallen veroorzaakt in een staat van dronkenschap of in een gelijkaardige toestand door het gebruik van andere producten dan alcoholische dranken;
  - schadegevallen veroorzaakt naar aanleiding van het plegen van geweld op personen of het kwaadwillig beschadigen of ontvreemden van goederen;
  - schadegevallen veroorzaakt door het nemen van kennelijk onredelijke risico's om werkingskosten uit te sparen of om werken te bespoedigen;
  - schadegevallen veroorzaakt door gebouwen in verval indien de elementaire voorzorgsmaatregelen niet genomen werden om schade te voorkomen;

De bepaling inzake de leeftijdsgrens is niet van toepassing op de personen :

- die onder het statuut van de verlengde minderjarigheid geplaatst zijn;
  - die op het ogenblik van de meerderjarigheid het statuut hebben van beschermd persoon in het kader van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuw beschermingsstatuut die strookt met de menselijke waardigheid;
  - die lijden aan een mentaal onevenwicht dat hen onbekwaam maakt de controle over hun daden te behouden
- b schade aan goederen die de verzekerden onder hun bewaking hebben;
  - c de aansprakelijkheid wegens het laattijdig, het niet of slecht uitvoeren van een contract;

de aansprakelijkheid en/of vergoedingen die het gevolg zijn van contractuele bedingen, zoals boete-, schadevergoedings-, garantie- en vrijwaringsbedingen; deze uitsluiting geldt niet in de mate dat de verzekerde ook zonder dergelijk beding aansprakelijk zou zijn geweest;

- d de burgerlijke, strafrechtelijke en administratieve boetes;
- e de aansprakelijkheid en/of vergoedingen die onderworpen zijn aan een wettelijk verplicht gestelde verzekering;

Nochtans blijft de waarborg verworven voor schade veroorzaakt door de verzekerden die, zonder hiervoor de wettelijke leeftijd bereikt te hebben, een motor-of spoorrijtuig besturen buiten medeweten van hun ouders, van de personen die hen onder hun hoede hebben of van de houder van het motorrijtuig. Is eveneens gedekt de vergoeding van eventuele schade veroorzaakt aan het in deze omstandigheden gebruikte motorrijtuig voor zover dit toebehoort aan de verzekeringnemer, aan de verzekerde instelling of aan de ouders of voogden / bewindvoerders van de aansprakelijke verzekerde.

De waarborg strekt zich eveneens uit tot de burgerlijke aansprakelijkheid die ten laste gelegd kan worden van de verzekeringnemer in zijn hoedanigheid van opdrachtgever voor de schade veroorzaakt door zijn aangestelde ingevolge het gebruik van een motorrijtuig dat toebehoort aan of in huur of leasing is genomen door ieder andere persoon dan de verzekeringnemer, wanneer dit voertuig niet verzekerd is door een verplichte verzekering der burgerlijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen. De verzekeraar behoudt zich het recht op verhaal voor tegenover de persoon verantwoordelijk voor de niet-verzekering. De persoonlijke aansprakelijkheid van de bestuurder-aangestelde en de schade aan het voertuig gebruikt door de aangestelde zijn uitgesloten van deze waarborg.

- f de schade aan goederen veroorzaakt door vuur, brand, ontploffing en rook die ontstaan in of meegedeeld worden door een gebouw waarvan de verzekerde eigenaar is, of dat hij bestendig huurt of gebruikt;
- g de schade die verband houdt met (burger)oorlog of gelijkaardige feiten, kernreacties, radioactiviteit of ioniserende stralingen.
- h de schade, van welke aard ook, de verliezen, kosten of uitgaven die het rechtstreekse of onrechtstreekse gevolg zijn van een daad van terrorisme of sabotage.
- i de prijs van de herstelling en/of van het initiële werk dat het voorwerp uitmaakte van de te verrichten prestatie.

6 Specifieke voorwaarden GARAGISTEN EN AANVERWANTE BEROEPEN

In deze voorwaarden verduidelijken we hoe u verzekerd bent in een aantal situaties die specifiek zijn voor uw bedrijfsactiviteit. Ze vormen één geheel met de algemene voorwaarden van de verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid. Deze voorwaarden zijn enkel van toepassing indien er melding van gemaakt wordt in de bijzondere voorwaarden en voor zover een bijpremie werd betaald.

a. Schade aan motorrijtuigen van klanten

Deze waarborg kadert in rubriek 4a van hoofdstuk I en geldt voor de motorrijtuigen van klanten en voor de motorrijtuigen waaraan u werkt in onderaanneming.

1) Door werken

We verzekeren uw aansprakelijkheid als u schade veroorzaakt aan een dergelijk motorrijtuig door het uitvoeren van een werk zoals een onderhoud, mechanische- of carrosserieherstellingen, plaatsing van toebehoren, ombouw, takelen en slepen, wassen, tanken of een ander werk dat kadert in de verzekerde bedrijfsactiviteiten.

Ook de schade aan het deel waaraan u werkt, is verzekerd met uitzondering van het onderdeel of het toebehoren dat u moest plaatsen.

Als de schade zich voordoet nadat het motorrijtuig is afgehaald of geleverd, dan verzekeren we uw aansprakelijkheid voor de schade die door een slecht uitgevoerd werk of onderhoud werd veroorzaakt. (Dat is een uitbreiding op hoofdstuk II van de algemene voorwaarden). De schade die beperkt blijft tot het onderdeel of toebehoren dat geplaatst werd, blijft evenwel uitgesloten.

2) Tijdens proefritten en verplaatsingen

We verzekeren uw aansprakelijkheid als u het motorrijtuig beschadigt tijdens een proefrit of een andere verplaatsing in het kader van de verzekerde bedrijfsactiviteiten.

Demonstratie- en testritten op een circuit zijn niet verzekerd. Ook diefstal is uitgesloten als u het voertuig onbeheerd achterlaat zonder het te sluiten en het aanwezige alarmsysteem te activeren.

Als het voertuig is uitgerust met een proefritten- of handelaarsplaat en de verzekering van die plaat dekking verleent, dan verlenen we hier geen waarborg.

3) Tijdens het stallen

We verzekeren uw aansprakelijkheid voor schade aan motorrijtuigen waaraan u nog niet of niet meer werkt. Dat is het zogenaamde bewaarrisico. Schade door vuur, brand, ontploffing of rook aan motorrijtuigen die zich in uw bedrijfsgebouwen bevinden, verzekeren we niet. Dat risico moet verzekerd worden in de brandverzekeringsovereenkomst.

Schade door diefstal is verzekerd als u de volgende preventiemaatregelen in acht neemt:

- tijdens de openingstijden van uw bedrijf zijn onbeheerde motorrijtuigen op slot als ze zich bevinden op het parkeerterrein of een andere plaats die toegankelijk is voor klanten of andere personen die vreemd zijn aan het bedrijf;
- buiten de openingstijden bevinden de motorrijtuigen zich in de bedrijfsgebouwen die op slot zijn of binnen de afgesloten omheining van de bedrijfsterreinen. De omheining moet inbraakwerend zijn. Daarmee bedoelen we dat ze minstens even inbraakbestendig is als een hekwerk dat bestaat uit een stevig gelast gaas met vormvaste vierkante mazen en een draaddiameter van 2,95 mm en dat een hoogte heeft van minstens 1,80 m en waarvan de palen zijn vastgezet in beton.

Diefstal van bagage of andere inhoud van het motorrijtuig is alleen verzekerd als het materieel betreft dat gewoonlijk in het motorrijtuig blijft en waarvoor het motorrijtuig speciaal is uitgerust.

4) Tot slot

Bovenstaande waarborgen gelden niet voor motorrijtuigen die bij u staan met het oog op verkoop en evenmin voor motorrijtuigen die al verkocht zijn maar nog niet werden geleverd. Een voertuig is geleverd zodra het is ingeschreven en is uitgerust met de eigen nummerplaat of wanneer het daadwerkelijk werd overgedragen aan de klant.

Op de bovenstaande uitsluiting maken we een uitzondering door waarborg te verlenen als u het nieuwe voertuig beschadigt door het klaar te maken voor de levering of door het plaatsen van toebehoren. Ook het niet voldoende of verkeerd voorzien van brandstoffen, smeermiddelen of andere noodzakelijke vloeistoffen is voor nieuwe voertuigen verzekerd. Een nieuw voertuig is een voertuig dat niet ouder is dan zes maanden, te rekenen vanaf de datum van eerste ingebruikneming zoals vermeld op het inschrijvingsbewijs.

5) vergoedingsgrens

- vergoedingsgrens: 125 000 EUR;

- franchise: 10% van het schadebedrag met een minimum van 500 EUR en een maximum van 2 500 EUR.

b. Rijden met motorrijtuigen

Deze waarborg is een bijkomende uitzondering op het principe dat we geen dekking verlenen als de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen van toepassing is.

Voor alle niet ingeschreven motorrijtuigen verzekeren we uw aansprakelijkheid die valt onder de toepassing van de verplichte aansprakelijkheidsverzekering als het schadegeval zich voordoet:

- op uw bedrijfsterrein of uw parkeerterrein of
- op terreinen en wegen die rechtstreeks grenzen aan het verzekerde bedrijf.

Voor schadegevallen veroorzaakt door motorrijtuigen van klanten en door motorrijtuigen waaraan u in onderaanneming werkt, moet de eigen verplichte verzekering van dat motorrijtuig tussenkomen. We verlenen wel waarborg als blijkt dat die verzekering niet tussenkomen, voor de franchise die in die verzekering wordt toegepast of voor het verhaal dat wordt uitgeoefend wegens het niet in orde zijn met de technische controle. Voorwaarde is wel dat het voertuig is uitgerust met de eigen nummerplaat.

Demonstratie- en testritten op een circuit zijn niet verzekerd.

Vergoedingsgrens: 1 250 000 EUR voor lichamelijke schade en 250 000 EUR voor stoffelijke schade.

c. Extra waarborgen

We verlenen de volgende extra waarborgen zelfs als u voor de schade niet aansprakelijk bent.

1) Bonusmalus

Als de eigen verzekering van het motorrijtuig van een klant een schadegeval vergoedt waarvoor u aansprakelijk bent dan vergoeden we de eerste premieverhoging die als gevolg van de toepassing van de bonusmalus of een soortgelijk systeem aan uw klant wordt aangerekend. Het verlies van een 'joker' wordt niet betaald.

2) Ongevallen van klanten

Als een klant een ongeval heeft en u wilt bespaard blijven van de juridische discussie over wie eventueel in fout is, dan zijn we bereid de medische kosten te vergoeden die het gevolg zijn van het ongeval. Het is wel vereist dat het ongeval zich heeft voorgedaan in uw showroom of kantoorruimte.

Onder medische kosten verstaan we het remgeld en de andere kosten die niet terugbetaald worden door het ziekenfonds of een andere instelling. We vergoeden die kosten voor zover ze nodig zijn voor de medische behandeling en voorgeschreven zijn door een dokter.

We betalen ze tot een bedrag van 5 000 EUR per slachtoffer en per ongeval, na aftrek van een bedrag van 50 EUR dat ten laste van het slachtoffer blijft.

Deze waarborg heeft een vergoedend karakter. Dat betekent dat de kosten die we op basis van deze waarborg vergoeden niet gecumuleerd kunnen worden met een eventuele vergoeding van de aansprakelijke persoon.

d. Specifieke uitsluitingen

Naast de uitsluitingen vermeld onder punt 5. van Hoofdstuk I gelden voor uw activiteiten deze specifieke uitsluitingen:

- schade die verband houdt met loopvlakvernieuwing;
- de winstmarge die u zou realiseren als u de schade die u hebt veroorzaakt zelf kunt herstellen omdat dat tot uw bedrijfsactiviteiten behoort. We vergoeden de winstmarge ook niet als die herstelling door iemand anders wordt uitgevoerd.

7 Specifieke voorwaarden VERPLEEGKUNDIGEN

de waarborg wordt uitgebreid tot de burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid van titularissen van paramedische beroepen tijdens hun activiteiten in de omschreven instelling.

HOOFDSTUK II: VERZEKERING BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID NA LEVERING VAN PRODUCTEN OF NA UITVOERING VAN WERKEN

1 Begripsomschrijving

Onder levering van producten of uitvoering van werken wordt verstaan: de feitelijke, zelfs voorlopige overdracht van producten of werken waardoor de verzekerden de beschikkingsmacht of de materiële controle over de gebruikswijze ervan verliezen.

2 Omschrijving van de verzekering

Deze verzekering dekt de burgerlijke aansprakelijkheid van de verzekerden voor schadegevallen die aan derden veroorzaakt worden door producten na hun levering of door werken na hun uitvoering. De verzekering geldt voor de schade veroorzaakt:

- aan personen, d.w.z. de schade voortvloeiend uit lichamelijke letsels;
- aan goederen, d.w.z. de beschadiging of het verlies van zaken of dieren.

De verzekering geldt ook voor de immateriële gevolgschade.

De **verzekerden** zijn de verzekerde instelling, haar Inrichtende Macht, personeel en leerlingen, studenten en cursisten, alsmede de ouders of voogden/bewindvoerders als burgerlijk aansprakelijk voor een minderjarige leerling.

Uitgesloten schadelijders: de verzekerde instelling en de Inrichtende Macht worden niet als derden beschouwd en kunnen dus geen aanspraak maken op vergoeding.

3 Verzekerde bedragen

De waarborg wordt verleend ten belope van 1 250 000 EUR per schadegeval voor de schade die veroorzaakt wordt aan personen, en ten belope van 125 000 EUR voor de schade aan goederen.

De totale waarborg per verzekeringsjaar bedraagt echter ten hoogste 1 500 000 EUR, ongeacht het aantal schadegevallen die zich in de loop van het jaar voorgedaan hebben.

Het geheel van de schade die te wijten is aan een zelfde oorzaak wordt als één enkel schadegeval beschouwd; het schadegeval wordt geacht te zijn gebeurd in het verzekeringsjaar waarin de eerste schade intreedt.

De verzekeraar betaalt eveneens de wettelijk voorgeschreven reddingskosten voor zover ze betrekking hebben op schade die door deze verzekering gedekt wordt; deze kosten worden ten laste genomen zelfs boven de verzekerde bedragen, maar binnen de limieten tot dewelke de betaling ervan wettelijk kan begrensd worden.

De verzekeraar neemt eveneens de intresten ten laste en de kosten van de burgerlijke verdediging, inclusief de kosten en erelonen van advocaten en deskundigen. De betaling van deze intresten, kosten en erelonen is begrensd tot 756 122,09 EUR. Dit bedrag is gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van januari 2014, zijnde 173,51 (basis 1988 = 100).

Ten slotte neemt de verzekeraar de kosten van de strafrechtelijke verdediging van de verzekerde ten laste zolang de burgerlijke belangen niet geregeld zijn; de verzekerde heeft evenwel op elk moment de mogelijkheid om op eigen kosten zelf zijn strafrechtelijke verdediging te organiseren.

4 Waarborg in de tijd

De verzekering geldt voor de schadegevallen die zich voordoen tijdens de duur van de verzekering, zelfs wanneer deze veroorzaakt worden door producten of werken die geleverd of uitgevoerd werden voor de aanvang van de verzekering.

5 Territoriale geldigheid

De verzekering geldt voor leveringen gedaan of werken uitgevoerd in alle landen van Europa, op voorwaarde dat de verzekerde instelling in België gevestigd is.

6 Niet-verzekerde gevallen

Zijn van deze verzekering uitgesloten:

- a de aansprakelijkheid die reeds gedekt is in de verzekering burgerlijke aansprakelijkheid van deze verzekeringsovereenkomst;
- b de schade aan de geleverde producten of uitgevoerde werken zelf, alsmede de kosten om ze te vervangen of te herstellen;
- c de kosten van het terugnemen, het intrekken, het herstellen of het vervangen van producten of werken die een reëel of vermoed gebrek vertonen, zelfs wanneer deze verrichtingen tot doel hebben schade te voorkomen;
- d de schadegevallen veroorzaakt door opzet of door het gebruiken van wettelijk verboden producten of het toepassen van wettelijk verboden werkwijzen; de verzekering blijft echter gelden voor de verzekerde die aantoot zelf geen dader of medeplichtige te zijn;
- e de schade te wijten aan de gebrekkige toestand van de geleverde producten of uitgevoerde werken indien de verzekerde het gebrek werkelijk kende en toch niet alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen heeft om de schadelijke gevolgen te voorkomen;
- f de schade die het gevolg is van het feit dat de producten of werken geen of onvoldoende nuttig effect hebben of dat zij de functies niet vervullen waartoe ze bestemd waren;
- g de aansprakelijkheid en/of vergoedingen die het gevolg zijn van contractuele bedingen, zoals boete-, schadevergoedings-, garantie- en vrijwaringsbedingen; deze uitsluiting geldt niet in de mate dat de verzekerde ook zonder dergelijk beding aansprakelijk zou zijn geweest;
- h de schade die verband houdt met (burger)oorlog of gelijkaardige feiten, kernreacties, radioactiviteit of ioniserende stralingen.

HOOFDSTUK III: GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

1 Verplichtingen van de verzekerde

Naast de verplichting de premie te betalen moet de verzekeringnemer alle voorzorgsmaatregelen nemen en elke verergering van de gevolgen van een schadegeval vermijden.

Hij moet ook de leiding van het geding toevertrouwen aan de verzekeraar.

2 Verplichting tot samenwerking

Alle verzekerden, van wie de aansprakelijkheid betrokken zou kunnen zijn, dienen het schadegeval zodra mogelijk aan de verzekeraar aan te geven binnen een redelijke termijn of, in geval van schriftelijke klacht vanwege de benadeelde derde, binnen 30 dagen nadat de verzekerde kennis gekregen heeft van deze schriftelijke klacht.

De aangifte dient in de mate van het mogelijke de oorzaken, de omstandigheden en de vermoedelijke gevolgen van het schadegeval te vermelden, alsook de naam, de voornamen en de woonplaats van de getuigen en van de benadeelde personen.

De verzekeringnemer en de andere verzekerden dienen zonder verwijl aan de verzekeraar, of aan elke andere in de bijzondere voorwaarden aangeduide persoon, alle nuttige documenten en inlichtingen die zij vraagt te verstrekken.

De verzekerde moet alle gerechtelijke of buitengerechtelijke stukken binnen de 48 uur na hun betekening of terhandstelling aan de verzekeraar overmaken.

Wanneer de verzekerde gehouden is voor het gerecht te verschijnen of zich moet onderwerpen aan een onderzoeksmaatregel opgedragen door de rechtbank, mag hij zich niet onttrekken aan deze verplichting.

3 Verplichting tot terughoudendheid

Elke erkenning van aansprakelijkheid, elke transactie, elke vaststelling van schade, elke belofte tot schadeloosstelling, elke betaling verricht door de verzekerde zonder de schriftelijke toestemming van de verzekeraar is haar niet tegenstelbaar. Worden geenszins als erkenning van aansprakelijkheid beschouwd: de eerste geldelijke hulp, de eerste medische hulp verstrekt door de verzekerde en de eenvoudige erkenning door hem van het bestaan van de feiten.

4 Verplichting van de verzekeraar

Naast zijn informatieverplichting aan de verzekerde heeft de verzekeraar de verplichting in geschillen de verdediging op zich te nemen van de verzekerde vanaf het moment dat de waarborg van de verzekeraar verschuldigd is en voor zover er beroep op wordt gedaan. Hij heeft de verplichting met alle middelen voor de verzekerde op te komen binnen de beperkingen van de waarborg. De leiding van het geding berust daarom rechtstreeks bij de verzekeraar.

Ten aanzien van de burgerlijke belangen en in zover de belangen van de verzekeraar en van de verzekerde samenvallen, heeft de verzekeraar het recht om, in de plaats van de verzekerde, de vordering van de benadeelde te bestrijden. De verzekeraar kan deze laatste vergoeden, indien daartoe grond bestaat.

De tussenkomsten van de verzekeraar houden geen enkele erkenning in van aansprakelijkheid vanwege de verzekerde en zij mogen hem ook geen nadeel berokkenen.

De definitieve schadeloosstelling of de weigering tot schadeloosstelling wordt de verzekeringnemer zo spoedig mogelijk meegedeeld.

De verzekeraar die de schadevergoeding betaald heeft, treedt in de rechten en vorderingen die aan de verzekerde kunnen toebehoren.

De verzekerde behoudt de leiding van zijn strafrechtelijke verdediging.

Bij strafrechtelijke veroordeling mag de verzekeraar er zich niet tegen verzetten dat de verzekerde de verschillende rechtsmiddelen uitput. Nochtans is de verzekeraar niet gehouden tot het vergoeden van de kosten en honoraria opgelopen bij de uitoefening van de verhaalswegen, waarvoor zij zich niet uitdrukkelijk akkoord verklaard heeft.

De verzekeraar heeft het recht om de schadevergoedingen te betalen, wanneer zij dit gepast acht.

De verzekeraar mag de verzekerde ertoe verplichten om beroep aan te tekenen, maar uitsluitend wat de burgerlijke veroordelingen betreft.

Indien de verzekeraar vrijwillig tussengekomen is, dient zij de verzekerde te gelegener tijd in te lichten omtrent elk verhaal dat zij tegen de gerechtelijke beslissing zou instellen.

De verzekerde beslist op eigen risico het door de verzekeraar ingestelde verhaal al dan niet te volgen.

De verzekeraar heeft een recht van verhaal tegen de verzekerde die:

- a. met bedrieglijk opzet de verplichtingen bepaald in punt 2, hoofdstuk VIII niet uitgevoerd heeft. Dit verhaal wordt integraal uitgeoefend;
- b. de verplichtingen vermeld in punt 2, hoofdstuk VIII niet nageleefd heeft. In elk geval bestaat het verhaal enkel voor zover en in de mate waarin de verzekeraar schade geleden heeft;
- c. verzuimd heeft een daad te stellen binnen een termijn bepaald door het verzekeringsovereenkomst. Dit verhaal kan niet ingesteld worden, indien de verzekerde bewijst dat hij de daad zo snel als dit redelijkerwijs mogelijk was gesteld heeft. In elk geval bestaat dit verhaal enkel wanneer en in de mate waarin de verzekeraar omwille van dit verzuim schade geleden heeft;
- d. zich niet onderwerpt aan een door de rechtbank bevolen onderzoeksmaatregel. Het verhaal bestaat enkel indien en in de mate waarin de verzekeraar schade geleden heeft.

5 Subrogatierecht

De verzekeraar die het schadegeval vergoed heeft beschikt, in overeenstemming met artikel 95 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, over een subrogatoir verhaal tegenover diegene die aansprakelijk is voor het schadegeval. Door deze subrogatie zal de verzekeraar de rechten en daden van zijn verzekerde kunnen uitoefenen tegenover diegene die aansprakelijk is voor de schade teneinde het geheel of een gedeelte van de uitbetaalde vergoeding te recupereren.

De verzekeraar beschikt tegenover de verzekerden enkel over een subrogatoir verhaal in geval van opzet.

HOOFDSTUK IV: VERPLICHTE VERZEKERING VAN DE OBJECTIEVE AANSPRAKELIJKHEID IN GEVAL VAN BRAND EN ONTPLOFFING

1 Omschrijving

Bij wijze van uitbreiding dekt de verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid van deze verzekeringsovereenkomst binnen de hierna omschreven voorwaarden de objectieve aansprakelijkheid van de instelling voor de schade veroorzaakt door brand of ontploffing (wet van 30 juli 1979). Deze uitbreiding geldt ook in hoofde van de Inrichtende Macht voor de schadegevallen die zich voordoen in de verzekerde instelling.

De verzekering blijft gelden voor schade die wordt toegebracht aan derden wanneer lokalen van de instelling door een derde gehuurd of gebruikt worden. De huur of het gebruik is beperkt tot 50 keren per verzekeringsjaar.

Mits vermelding in de bijzondere voorwaarden kan de verzekering tussenkomst verlenen voor schade veroorzaakt aan derden die de lokalen permanent huren of gebruiken.

2 Verzekerde bedragen

De waarborg wordt verleend ten belope van 14 873 611,48 EUR per schadegeval voor schade voortvloeiend uit lichamelijke letsels en ten belope van 743 680,57 EUR per schadegeval voor stoffelijke schade. Het geheel van de schade die te wijten is aan hetzelfde schadeverwekkende feit, wordt beschouwd als één schadegeval.

Voorname bedragen worden gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen waarbij het basisindexcijfer gelijk is aan dat van de maand juli 1991, nl. 110,34 (basis 1988 = 100). De aanpassing van de verzekerde bedragen gebeurt jaarlijks op 30 augustus.

De verzekerde bedragen kunnen niet gecumuleerd worden met deze die van toepassing zijn in de verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid.

3 Bijkomende kosten

De verzekeraar betaalt eveneens de wettelijk voorgeschreven reddingskosten voor zover ze betrekking hebben op schade die door deze verzekering gedekt wordt; deze kosten worden ten laste genomen zelfs boven de verzekerde bedragen, maar binnen de limieten tot dewelke de betaling ervan wettelijk kan begrensd worden.

De verzekeraar neemt eveneens de intresten ten laste en de kosten van de burgerlijke verdediging, inclusief de kosten en erelonen van advocaten en deskundigen. De betaling van deze intresten, kosten en erelonen zijn begrensd tot:

- 756 122,09 EUR wanneer de totale verzekerde som ten hoogste 3 780 610,48 EUR bedraagt;
- 756 122,09 EUR + 20 % van het deel van de totale verzekerde som tussen 3 780 610,48 EUR en 18 903 052,42 EUR;
- 3 780 610,48 EUR + 10 % van het deel van de totale verzekerde som boven 18 903.052,42 EUR met een maximum van 15 122 441,94 EUR.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van januari 2014, zijnde 173,51 (basis 1988 = 100).

Ten slotte neemt de verzekeraar de kosten van de strafrechtelijke verdediging van de verzekerde ten laste zolang de burgerlijke belangen niet geregeld zijn; de verzekerde heeft evenwel op elk moment de mogelijkheid om op eigen kosten zelf zijn strafrechtelijke verdediging te organiseren.

4 Uitgesloten schadegevallen

Alle uitsluitingen en waarborgbeperkingen die voortvloeien uit de verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid van deze verzekeringsovereenkomst, blijven ook gelden in deze waarborguitbreiding.

5 Uitgesloten schadelijders

Worden niet als derden beschouwd en kunnen derhalve geen aanspraak maken op vergoeding:

- de persoon die aansprakelijk is voor het schadegeval op basis van de artikelen 1382 tot 1386bis van het Burgerlijk Wetboek;

- de persoon die van alle aansprakelijkheid is ontheven krachtens artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en andere gelijkaardige bepalingen.

6 Relatie tot andere verzekeringen

Op deze waarborguitbreiding kan geen beroep worden gedaan indien een andere verzekeraar de schade heeft vergoed.

7 Recht van verhaal

Indien de verzekeraar de waarborg kan weigeren (bijvoorbeeld op basis van een uitsluiting, een exceptie of op basis van de beëindiging, schorsing of nietigheid van de overeenkomst) en krachtens de wet toch gehouden is om de derde-benadeelde te vergoeden, dan beschikt hij over een recht van verhaal ten aanzien van de verzekerde instelling en de Inrichtende M acht.

Dit verhaal heeft betrekking op de vergoedingen in hoofdsom, op de gerechtskosten en de intresten die de verzekeraar moet betalen.

8 Subrogatie

De verzekeraar treedt in de rechten van de benadeelde derden die hij vergoed heeft en in de rechten van de verzekerde instelling en de Inrichtende Macht tegen de persoon die aansprakelijk is voor het schadegeval.

Behalve in geval van opzet wordt dit subrogatierecht niet uitgeoefend tegen een persoon (of zijn bloed- of aanverwant in de rechte lijn) die de hoedanigheid heeft van verzekerde in de verzekering burgerlijke aansprakelijkheid van deze verzekeringsovereenkomst.

Voornoemde afstand geldt slechts in de mate waarin de aansprakelijke persoon de schade niet daadwerkelijk kan afwentelen op een aansprakelijkheidsverzekering of op een andere aansprakelijke persoon.

HOOFDSTUK V: LICHAMELIJKE ONGEVALLLEN

1 Omschrijving van de verzekering

a. Bij een ongeval dat de verzekerden overkomt tijdens het **schoolleven of op de schoolweg** waarborgt de verzekeraar:

- een vergoeding in geval van overlijden of van blijvende ongeschiktheid;
- de terugbetaling van de kosten voor geneeskundige verzorging en van de aanverwante kosten.

b. De **verzekerden** zijn:

- de leerlingen, studenten en cursisten;
- personen die deelnemen aan activiteiten georganiseerd door de school;
- vrijwilligers;
- andere personen die opgesomd worden in de bijzondere voorwaarden.

c. Een ongeval is de aantasting van de lichamelijke integriteit/gaafheid veroorzaakt door een plotse gebeurtenis. Zodra de verzekeraar het bewijs bezit van een plotse gebeurtenis evenals van een aantasting van de lichamelijke gaafheid, aanvaardt zij – behoudens tegenbewijs te haren laste – dat de aantasting van de lichamelijke gaafheid het gevolg is van de plotse gebeurtenis.

Worden met een ongeval gelijkgesteld voor zover de gevolgen zich onmiddellijk manifesteren:

- bevriezing, zonnesteek, brandwonden, vergiftiging en de gevolgen van blootstelling aan giftige stoffen of dampen;
- de gevolgen van een plotse krachtinspanning zoals verstuikingen, ontwrichtingen, spierverrekkingen en spierscheuringen;
- besmetting via een bestaande verwonding;
- verdrinking, hydrocutie, alsook alle andere gevolgen van onvrijwillige onderdompeling;
- letsels voortspruitend uit aanslagen of aanrandingen waarvan een verzekerde het slachtoffer is;
- letsels voortspruitend uit aanslagen of aanrandingen waarvan een verzekerde het slachtoffer is;
- tetanus of miltvuur;
- beten van dieren of steken van insecten en hun gevolgen;
- lichamen letsels welke het gevolg zijn van een uiting eigen aan een ziekelijke toestand van het slachtoffer; er wordt nader bepaald dat de pathologische gevolgen voortspruitend uit deze ziekelijke toestand niet verzekerd zijn.

2 Waarborgen

a. Medische kosten

De verzekeraar vergoedt – vanaf de dag waarop het ongeval is gebeurd - alle behandelingskosten die opgenomen zijn in de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen en die onontbeerlijk zijn voor de genezing en dit tot op het ogenblik van de consolidatie van de staat van de verzekerde, vastgesteld door de raadsgeneesheer van de verzekeraar.

De gevolgen van medische bestraling noodzakelijk voor de behandeling van de verzekerde, slachtoffer van een gewaarborgd ongeval, zijn gedekt.

De kledijschade die noodzakelijk toegebracht wordt om het slachtoffer te kunnen verzorgen, wordt eveneens gedekt met een maximumbedrag van 80 EUR en dit op voorlegging van een doktersattest.

1) Wijze van schadeloosstelling

De kosten worden terugbetaald overeenkomstig de tarieven van de Ziekte-en Invaliditeitsverzekering (ZIV) tot 100% van dit tarief van toepassing op het ogenblik dat de zorgen verstrekt worden.

De verzekeringnemer kan eveneens mits bijpremie opteren voor een terugbetaling overeenkomstig het tarief van de ZIV vermenigvuldigd met 2.

De terugbetaling gebeurt na tussenkomst van een sociale of gelijkaardige instantie (bijvoorbeeld van het ziekenfonds of de arbeidsongevallenverzekering).

Medische prestaties die niet opgenomen zijn in de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen, dienen te zijn voorgeschreven door een geneesheer. De vergoeding hiervan is beperkt tot het in de bijzondere voorwaarden vermelde bedrag.

De verzorgingskosten worden rechtstreeks terugbetaald aan de verzekerde of aan zijn rechthebbenden of aan de persoon die hen heeft bijgestaan op voorlegging van een overzicht van de zorgen correct ingevuld en vergezeld van de overtuigingsstukken van de aangegane uitgaven.

De terugbetaling gebeurt door overschrijving op de rekening van de verzekerde.

Indien er geen aansluiting is bij een sociale of gelijkaardige instantie, zal de terugbetaling berekend worden in de hypothese dat er een tussenkomst van de sociale zekerheid geweest zou zijn.

Maken deel uit van de behandelingskosten:

- Verzorging

De medische, farmaceutische, hospitalisatiekosten en honoraria

- Kinesitherapie

De kosten van kinesitherapie, massage en mechanotherapie

- Prothesen

- de kosten van orthopedische apparaten en eerste prothesen die vereist zijn ten gevolge van het ongeval;
- de kosten voortvloeiend uit de vervanging of de herstelling van bij het ongeval beschadigde orthopedische apparaten en prothesen;
- tanden en tandprothesen;
- de terugbetaling van de kosten voor tandprothesen is beperkt tot 2 500 EUR met een maximum van 600 EUR per tand. Deze bedragen worden verhoogd tot respectievelijk 3 000 EUR en 720 EUR indien de verzekeringnemer geopteerd heeft voor een terugbetaling overeenkomstig het tarief van de ZIV vermenigvuldigd met 2.
- in tegenstelling tot alle andere medische kosten, kan de terugbetaling van de tandherstelling gebeuren op basis van een bestek opgemaakt door de tandarts/orthodontist;

- de accidentele schade aan brillen is gedekt
De dekking geldt als volgt:

de waarde van de brilglazen wordt integraal terugbetaald, na tussenkomst van het ziekenfonds; voor de montuur is een terugbetaling voorzien van 150 EUR.

Zijn echter uitgesloten:

zonnebrillen en andere vrijetijdsbrillen, alsook niet-corrigerende glazen en lenzen schade voortkomend uit diefstal, verdwijning of verlies hiervan.

- de accidentele schade aan (basis)hoorapparaten en orthodontische apparaten is gedekt na tussenkomst van het ziekenfonds en dit voor zover deze gedragen werden op het ogenblik van een ongeval dat zich heeft voorgedaan tijdens het schoolleven. Op de weg van en naar de school zal de waarborg enkel gelden indien de beschadiging gepaard gaat met samengaande lichamelijke letsels.
- Niet conventionele behandelingswijzen (homeopathie, osteopathie,...), met uitzondering van niet-therapeutische ingrepen, zoals de puur esthetische geneeskunde, die een wetenschappelijke goedkeuring hebben, kunnen vergoed worden voor een bedrag tot 750 EUR voor zover voorgeschreven door de behandelende geneesheer en na aftrek van een eventuele tussenkomst van het ziekenfonds.
- Een eenmalige forfaitaire som van 125 EUR (onafhankelijk van de levensduur van de hoorprothese of de bijzondere contactlenzen) wordt toegekend aan het slachtoffer voor de regelmatige onderhoudsbeurten. Een eenmalig forfait van 50 EUR wordt toegekend voor de ingreep voor de controle van implantaten, onafhankelijk van zijn levensduur.

2) Vervoerkosten

De verzekering dekt:

- de vervoerkosten van de verzekerde op de dag van het ongeval na tussenkomst van het ziekenfonds;
- de latere vervoerkosten van de verzekerde genoodzaakt door het ongeval en voortvloeiend uit het gebruik van een ander verplaatsingsmiddel dan de gemeenschappelijke openbare vervoermiddelen komen eveneens ten laste van de verzekeraar en dit ten belope van 0,35 EUR per km, op basis van bewijsstukken;
- de latere vervoerkosten uit het gebruik van het openbare vervoer worden in werkelijke waarde terugbetaald op basis van de bewijsstukken.

3) Repatriëring- en opsporingskosten

De verzekering dekt, tot maximaal 5 000 EUR:

- de repatriëring- en opsporingskosten na tussenkomst van het ziekenfonds wanneer de verzekerde het slachtoffer is van een ongeval in het buitenland;
- de repatriëringkosten van de verzekerde naar België of, indien hij er zijn gewoonlijke verblijfplaats heeft, naar een van de aangrenzende landen van België, wanneer de geneesheer deze repatriëring voorschrijft om de genezing te bevorderen of wanneer de verzekerde overleden is;
- de repatriëringkosten van een van de andere verzekerden aan wie de geneesheer de aanwezigheid bij het slachtoffer voorschrijft;
- de opsporingskosten die door derden opgelopen werden en die ten laste vallen van de verzekeringnemer of van de verzekerden.

4) Kosten voor de heraanpassing aan het schoolniveau

Indien de verzekerde leerlingen, student of cursisten als gevolg van het ongeval een hospitalisatie van minstens 48 uur kent, gevolgd door een periode van totale gedwongen inactiviteit tijdens een periode van schoolactiviteit, keert de verzekeraar, mits voorlegging van de rechtvaardigingsstukken, een bedrag van 20,00 EUR per dag gedwongen totale inactiviteit uit als vergoeding voor naar keuze ofwel :

- de kosten van privé lessen noodzakelijk voor het inhalen van het schoolniveau door de verzekerde leerling, student of cursist die zich in de onmogelijkheid bevindt zich naar de instelling te begeven;
- de kost van uitzonderlijke vervoermiddelen die het slachtoffer gedwongen is te gebruiken om reden van de ernst van diens letsels, om zich van zijn woonplaats naar de school te verplaatsen en omgekeerd;
- de kost van de kinderopvang thuis bij het kind van minder dan 14 jaar, dat noodgedwongen, door het ongeval, thuis moet blijven.

Deze vergoeding wordt voor maximum 100 dagen uitgekeerd.

Onder leerlingen, studenten en cursisten verstaat de verzekeraar de verzekerden die studies volgen en die voldoen aan de voorwaarden om te kunnen genieten van kinderbijslag.

5) Psychologische bijstand

De psychologische bijstand, voorgeschreven door de behandelde geneesheer en voortvloeiend uit een gedekt ongeval. Voor het geval van agressie moet de psychologische bijstand aangevat worden ten laatste binnen de twee maanden na de gebeurtenis die de behandeling genoodzaakt heeft.

6) Rooming-in

Vergoed worden de kosten ten gevolge het plaatsen van een bijkomend bed voor een verwant van de 1ste of de 2de graad naast de leerling/student die gehospitaliseerd werd naar aanleiding van een ongeval.

b. Blijvende invaliditeit

1) Bepaling van de blijvende invaliditeit

De definitieve graad van de blijvende invaliditeit wordt door de raadsdokter bepaald onder verwijzing naar de Officiële Belgische Schaal der Invaliditeit (O.B.S.I.) in voege op het ogenblik van de consolidatie.

Bij bepaling van een voorlopige graad is de gebruikte O.B.S.I. deze die van kracht is bij het verstrijken van de periode van twee jaar volgend op de datum van het ongeval.

2) Vergoeding

De vergoeding voor de blijvende invaliditeit wordt berekend door het verzekerde bedrag van 15.000 EUR met de graad van deze invaliditeit te vermenigvuldigen.

De vergoeding wordt berekend volgens de volgende geleidelijk oplopende schaal:

Erkende graad van invaliditeit	Berekening van de vergoeding
van 0 tot 10 %	1 x het verzekerd kapitaal
van 11 tot 50 %	2 x het verzekerd kapitaal
van 51 tot 100 %	3 x het verzekerd kapitaal

Wanneer de verzekerde op het ogenblik van het schadegeval jonger is dan 5 jaar, wordt de prestatie vermeerderd met het bedrag dat bij overlijden van toepassing geweest zou zijn indien de verzekerde tenminste de leeftijd van 5 jaar zou hebben bereikt.

De graad van de blijvende invaliditeit wordt geraamd vanaf de consolidatie van de toestand van de verzekerde.

Bij gebrek aan consolidatie binnen twee jaar na het ongeval wordt er nochtans een voorlopige graad van blijvende invaliditeit vastgelegd op grond van de gezondheidstoestand van de verzekerde op dat ogenblik. In dat geval betaalt de verzekeraar onmiddellijk aan de verzekerde de helft van de prestatie die met deze voorlopige graad overeenstemt. Ten laatste drie jaar na deze eerste betaling - die de verzekerde verworven blijft - betaalt de verzekeraar het saldo van de prestatie berekend op grond van de definitieve graad van blijvende invaliditeit

Er is geen enkele prestatie van blijvende invaliditeit verschuldigd, indien de verzekerde binnen de twee jaar na het ongeval overlijdt zonder dat de consolidatie binnen deze termijn vastgesteld kon worden.

Indien de verzekerde meer dan twee jaar na de datum van het ongeval overlijdt, zonder dat de consolidatie vastgesteld werd, blijft de helft van de prestatie overeenstemmend met de voorlopige graad van blijvende invaliditeit verworven of verschuldigd, maar er is geen enkele bijkomende prestatie voor blijvende invaliditeit meer verschuldigd.

3) Betwisting en arbitrage

Bij onenigheid van medische aard met betrekking tot de oorzaken of gevolgen van het ongeval wordt de oplossing van deze onenigheid aan twee expert - geneesheren toevertrouwd, de ene aangesteld door de verzekerde of - bij overlijden - door de begunstigde, de andere door de verzekeraar.

Indien deze experts niet tot een akkoord komen, kiezen de partijen samen een derde expert als scheidsrechter.

Bij gebrek aan minnelijke aanduiding van de experts gebeurt deze door de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg

van de woonplaats van de verzekerde op verzoek van de meest gereede partij.

De gemeenschappelijke gevolgtrekkingen van beide experts of, bij onenigheid tussen hen, deze van de derde expert zijn definitief bindend voor de partijen.

De experts worden van elke gerechtelijke formaliteit vrijgesteld.

Elke partij draagt de kosten en honoraria van haar expert; deze van de derde expert worden over beiden gehalveerd.

c. Overlijden

1) Begrafeniskosten

De begrafeniskosten worden vergoed op voorlegging van de stavingstukken.

De kosten worden vergoed aan diegene die ze werkelijk heeft aangegaan, met een maximum van 7.500 EUR .

2) Kapitaal

De tegemoetkoming bij overlijden is verschuldigd wanneer de verzekerde aan de gevolgen van het ongeval overlijdt binnen een termijn van drie jaar vanaf de dag van het ongeval. Zij is enkel eenmaal betaalbaar zelfs indien er meerdere begunstigen zijn. Het uit te keren bedrag is vastgelegd op 7.500 EUR.

Als begunstigde(n) geldt(-en) uitsluitend en in navolgende volgorde: de echtgeno(o)te van de verzekerde of de wettelijk samenwonende partner, zijn kinderen en zijn andere afstammelingen die voor een vóóroverleden kind opkomen, zijn bloedverwanten in de opgaande lijn, zijn broers en zusters en hun kinderen.

Wanneer de verzekerde op de datum van het overlijden jonger is dan 5 jaar, is er geen overlijdenskapitaal verschuldigd.

Wanneer de verzekerde ten gevolge van een verkeers-, lucht- of scheepvaartongeval opgelopen door het gemeenschappelijke vervoermiddel waarvan hij gebruik maakte verdwijnt, is de tegemoetkoming "overlijden" verschuldigd zelfs indien het wettelijke bewijs van overlijden niet geleverd wordt, maar enkel één jaar na dit ongeval. Bij herverschijning van de verzekerde moet de tegemoetkoming terugbetaald worden door degenen die ze ontvangen hebben; zij is hun evenwel definitief verworven vijf jaar na haar uitkering.

d. Koninklijk Besluit van 9 juli 1934 met betrekking tot de verzekering tegen ongevallen overkomen in de ateliers en laboratoria van technische scholen

Wanneer een leerling, student of cursist het slachtoffer is van een ongeval tijdens zijn praktische opleiding of praktijkwerk in een atelier of laboratorium in een beroeps- of technische school, zullen de forfaitaire prestaties voorgeschreven voor het overlijden en voor de blijvende invaliditeit, vervangen kunnen worden door de vergoedingen "wet" verschuldigd krachtens dit Koninklijk Besluit, indien het slachtoffer het bewijs levert dat het op deze vergoedingen recht heeft.

In dat geval zijn de vergoedingen voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid voorgeschreven door hetzelfde besluit eveneens verschuldigd.

Het bewijs waarvan sprake hierboven is evenwel niet vereist vanaf het ogenblik waarop het schadegeval zich voorgedaan heeft in een atelier of, buiten het atelier, naar aanleiding van praktijkgerichte lessen

3 Uitsluitingen

- verergeringen van de gevolgen van een ongeval die te wijten zijn aan een ziekte of een lichaamsgebrek die voor het ongeval reeds bestonden;
- kosten en honoraria die het gevolg zijn van behandelingen van louter esthetische aard;
- kosten en honoraria naar aanleiding van revalidatie die noch functioneel noch motorisch zijn;

- zelfdoding en de gevolgen van poging tot zelfdoding;
- ongevallen die gebeuren:
  - tijdens de deelname aan snelheidswedstrijden met motorrijtuigen of -vaartuigen, trainingen inbegrepen;
  - tijdens het gebruik maken van luchtvaartuigen; er is wel waarborg als gewoon passagier aan boord van toestellen die van overheidswege toelating hebben voor het vervoer van personen;
- ongevallen door opzet of een van de volgende gevallen van zware fout van de getroffen persoon:
  - ongevallen te wijten aan dronkenschap of aan een gelijkaardige toestand die het gevolg is van het gebruik van andere producten dan alcoholische dranken;
  - ongevallen die gebeuren tijdens het plegen van geweld op personen of tijdens het kwaadwillig beschadigen of ontvreemden van goederen;
  - ongevallen die gebeuren tijdens de vrijwillige blootstelling aan een uitzonderlijk en overbodig gevaar; ongevallen ingevolge het redden van personen, dieren of goederen blijven evenwel gedekt;
- ongevallen waarop de arbeidsongevallenwetgeving van toepassing is;
- ongevallen waarop artikel 29bis van de wetgeving aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (zwakke weggebruiker) van toepassing is;
- ongevallen die verband houden met (burger)oorlog of gelijkaardige feiten; deze uitsluiting geldt niet voor ongevallen in het buitenland tot veertien dagen na het begin van de ongeregelheden, voor zover België daar niet bij betrokken is en de verzekerde daardoor wordt verrast;
- ongevallen die te wijten zijn aan:
  - kernreacties, radioactiviteit, ioniserende stralen, met uitzondering van de bestralingen die nodig zijn ingevolge een verzekerd ongeval;
  - de rechtstreekse gevolgen in België van aardbevingen en vulkanische uitbarstingen.

4 Territoriale geldigheid

De verzekering geldt over de gehele wereld voor zover de verzekerde instelling in België gevestigd is.

5 Aangifte en schaderegeling

Verplichtingen van de verzekerde:

- verplichting tot samenwerking;
- elk schadegeval dient schriftelijk aangegeven te worden binnen de 3 maanden na de datum van het ongeval. Indien het ongeval het overlijden van de verzekerde tot gevolg heeft, moet de aangifte binnen de acht dagen na het overlijden worden gedaan.
- Evenwel, wanneer een van deze termijnen niet werd nagekomen past de verzekeraar geen sanctie toe voor zover de verzekerde het bewijs levert dat deze aangifte zo snel als mogelijk gedaan werd;
- een medisch attest dient bij de aangifte gevoegd;
- verzekerde dient zich te houden aan de voorschriften van de geneesheer ten einde zijn genezing te bespoedigen en onmiddellijk tot de nodige verzorging over te gaan;
- verzekerde dient zich aan de onderzoeken, gevraagd door de verzekeraar en door haar raadgevende geneesheer, te onderwerpen en zijn geneesheer uit te nodigen op al hun verzoeken om inlichtingen te antwoorden.

De verzekerde verklaart ermee in te stemmen dat zijn geneesheer een attest, dat de doodsoorzaak opgeeft, aan de raadgevende geneesheer van de verzekeraar overmaakt.

Indien een van de verplichtingen bepaald in dit artikel niet nageleefd wordt en indien deze tekortkoming de verzekeraar nadeel berokkent, heeft deze laatste het recht haar prestatie te verminderen ten belope van het opgelopen nadeel.

6 Afsluiten van het dossier

Elk schadegeval waarbij een blijvende invaliditeit werd vastgesteld wordt vijf jaar na datum van het ongeval definitief afgesloten.

Specifiek voor tanden en tandprothesen blijft het dossier lopen tot wanneer de definitieve tandprothese uitbetaalbaar wordt op basis van een tandheelkundig attest, zonder evenwel dat het slachtoffer de leeftijd van 21 jaar kan overschrijden. Alle andere schadegevallen worden drie jaar na datum van het ongeval definitief afgesloten.

7 Subrogatierecht

Wat de behandelings-, vervoers-, opzoekings-, repatriërings-, begrafeniskosten, de kosten voor de heraanpassing aan het schoolniveau betreft, evenals wat alle prestaties betreft, die verschuldigd zijn krachtens het Koninklijk Besluit van 9 juli 1934, treedt de Verzekeraar in de rechten van de verzekerde.

8 Alternatief karakter met de waarborg burgerlijke aansprakelijkheid

De waarborg lichamelijke ongevallen is alternatief en niet cumulatief met de waarborg Burgerlijke Aansprakelijkheid.

Bijgevolg worden de prestaties van de waarborg Lichamelijke Ongevallen enkel betaald in mindering van de vergoedingen die eventueel verschuldigd zouden zijn krachtens de regels van de aansprakelijkheid, door de verzekerden in Burgerlijke Aansprakelijkheid.

HOOFDSTUK VI: RECHTSBIJSTAND

De verzekering wordt beheerd door de gespecialiseerde rechtsbijstandsverzekeraar vermeld in de bijzondere voorwaarden.

1 Toepassingsgebied

Deze verzekering geldt voor schade die verzekerden lijden of misdrijven die zij zouden begaan in het schoolleven, op de schoolweg, of door goederen en diensten die in het schoolleven gebruikt worden.

De verzekerden zijn:

- de verzekerde instelling en de Inrichtende Macht met inbegrip van raden of andere organen in de uitoefening van hun beheers- en beleidsopdrachten voor de instelling;
- de directieleden, het personeel en de aangestelden van de instelling.

Daarnaast kunnen de leerlingen, studenten en cursisten en de personen, verzekerd onder het luik burgerlijke aansprakelijkheid en / of lichamelijke ongevallen een beroep doen op de waarborg Strafrechtelijke verdediging.

2 Omschrijving van de verzekering

a Extra-contractueel Burgerlijk verhaal

Uw rechtsbijstandsverzekeraar behartigt de belangen van de verzekerden en betaalt de kosten (inclusief gerechtskosten) en erelonen om de door hen geleden schade terug te vorderen van de persoon die hiervoor buiten overeenkomst aansprakelijk is.

Wanneer een verzekerde door het schadegeval een lichamelijk letsel oploopt of overlijdt, dan kunnen ook zijn bloed- of aanverwanten die daardoor schade lijden een beroep doen op deze rechtsbijstand.

Bij overlijden vóór de schaderegeling nemen de rechthebbenden de plaats in van de overleden verzekerde.

Er wordt geen terugvordering opgenomen tegen een persoon die op het ogenblik van het schadegeval de hoedanigheid van verzekerde heeft in de verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid van deze verzekeringsovereenkomst tenzij de verzekeringnemer daarvoor toestemming geeft.

Is eveneens gewaarborgd, in overeenstemming met de CAO IX van de sector Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, het recht op verhaal door een personeelslid dat verband houdt met de uitoefening van de beroepsactiviteit en dat wordt uitgeoefend tegen derde, ook wanneer dit een personeelslid of een leerling betreft, met het oog op het bekomen van een schadevergoeding voor opgelopen lichamelijke of materiële schade of daaruit vloeiende persoonlijke (= morele) schade. Deze waarborg geldt voor de schade geleden door de uitoefening van de beroepsactiviteit, ook al is het schadeverwekkend feit niet gebeurd tijdens de schoolactiviteit.

b Insolventie van derden

In de mate dat geen schadeloosstelling verkregen kan worden met de waarborg extra-contractueel Burgerlijk verhaal omdat de aansprakelijke insolvent is, vergoedt de rechtsbijstandsverzekeraar zelf de schade die door geen enkele andere instelling ten laste genomen kan worden.

De waarborgen Rechtsbijstand “Extracontractueel burgerlijke verhaal” en “Onvermogen van derden” zijn ook

verleend aan het schoolpersoneel als het verhaal uitoefent tegen een personeelslid of een leerling ingeval een gewelddaad waarvan het personeel rechtstreeks slachtoffer zou zijn en die rechtstreeks verband houdt met de uitoefening van de beroepsactiviteit

c Strafrechtelijke verdediging

Als u een schadegeval hebt waarvoor de aansprakelijkheidsverzekering in deze verzekeringsovereenkomst dekking verleent, dan kan het zijn dat u zich moet verantwoorden voor de strafrechter. Meestal gaat het om een schadegeval waarbij u door uw onvoorzichtigheid een letsel hebt veroorzaakt aan iemand anders.

Doet die situatie zich voor, dan zorgen we voor uw strafrechtelijke verdediging zodra u in verdenking wordt gesteld. U kunt ook een beroep doen op deze waarborg als u als verdachte voorafgaand en tijdens een verhoor wettelijk recht hebt op een advocaat.

We verdedigen u ook als u wordt vervolgd voor een verkeersmisdrijf of een inbreuk op een verordening uitgevaardigd met het oog op de veiligheid en het gemak van het verkeer op de openbare weg, voor zover de feiten gepleegd werden in het kader van de uitbating van het bedrijf.

De rechtsbijstandsverzekeraar neemt de verdediging ten laste tijdens het verhoor zoals hierboven beschreven of gerechtelijk onderzoek en voor de onderzoeks- en strafzaken, en betaalt de hieraan verbonden kosten en erelonen.

De rechtsbijstandsverzekeraar neemt ook de gerechtskosten ten laste, maar niet de geldboeten en minnelijke schikkingen, noch de kosten voor alcoholtest en bloedproef.

Indien een verzekerde opgeroepen wordt om voor een buitenlandse rechtbank te verschijnen, dan betaalt de rechtsbijstandsverzekeraar ook de noodzakelijke reis- en verblijfkosten terug.

Bij de veroordeling van een verzekerde betaalt de rechtsbijstandsverzekeraar ook de kosten voor het eventueel indienen van een verzoek tot genade of eerherstel.

d Belangenconflict

Zie punt 6 hieronder.

e Strafrechtelijke borgtocht

Indien verzekerde ten gevolge van een schadegeval dat zich heeft voorgedaan in het buitenland en dat gedekt wordt door het huidige verzekeringsovereenkomst in voorlopige hechtenis wordt genomen en voor zijn invrijheidstelling een borgtocht wordt geëist, verleent de verzekeraar haar tussenkomst voor de betaling van de strafrechtelijke borgsom en dit binnen de hieronder vermelde grenzen. Verzekerde zal alle voorgeschreven formaliteiten voor het vrijmaken van de fondsen vervullen. Zodra de borgsom door de bevoegde overheid wordt vrijgegeven en voor zover deze som niet aangewend wordt voor kosten waartoe de verzekeraar gehouden is ingevolge dit verzekeringsovereenkomst, betaalt verzekerde aan de verzekeraar onmiddellijk alle door haar betaalde sommen terug.

3 Verzekerde sommen

Extra-contractueel Burgerlijk verhaal	:	50 000 EUR per schadegeval
Insolvabiliteit van derden	:	50.000 EUR per schadegeval
Strafrechtelijke verdediging	:	50 000 EUR per schadegeval
Belangenconflict	:	50 000 EUR per schadegeval
Strafrechtelijke borgtocht	:	50.000 EUR per schadegeval

4 Uitsluitingen

Er wordt geen dekking verleend:

- voor vorderingen op basis van de wet op de arbeidsongevallen;
- voor de terugvordering van onstoffelijke of loutere vermogensschade die niet voortvloeit uit schade aan personen of aan goederen;

- voor schade die een verzekerde lijdt (of misdrijven die hij begaat) in een hoedanigheid waarvoor hij geen dekking geniet in de verzekering burgerlijke aansprakelijkheid van deze verzekeringsovereenkomst; de uitsluiting i.v.m. zware fout geldt echter niet voor deze verzekering, tenzij in geval van strafrechtelijke vervolging omwille van het plegen van geweld op personen of het kwaadwillig beschadigen of ontvreemden van goederen;
- voor gebeurtenissen die verband houden met (burger-)oorlog of gelijkaardige feiten, oproer, kernreacties, radioactiviteit of ioniserende stralingen.

Blijven uitgesloten van de waarborgen “Extracontractueel burgerlijke verhaal” en “Onvermogen van derden”, de vorderingen van het schoolpersoneel tegen een personeelslid of leerling:

- m.b.t. lichamelijke schade waarvoor het personeelslid aanspraak kan maken krachtens de arbeidsongevallenverzekering;
- voortvloeiend uit schade ingevolge verbale agressie, bedreigingen, pesterijen, spot, laster en smaad;

5 Waar geldt de verzekering?

De verzekering geldt over de gehele wereld voor zover de verzekerde instelling in België gevestigd is.

6 Vrije keuze van advocaat

De verzekerde beschikt over de vrije keuze van een advocaat of van iedere andere persoon die de vereiste kwalificaties heeft krachtens de toepasselijke wet om zijn belangen te verdedigen, te vertegenwoordigen of te behartigen:

- telkens er moet worden overgegaan tot een gerechtelijke of administratieve procedure;
- telkens er zich een belangenconflict voordoet met de verzekeraar burgerlijke aansprakelijkheid of de rechtsbijstandsverzekeraar.

De verzekerde is volledig vrij in zijn contacten met deze personen.

7 Arbitrage

Indien de verzekerde het niet eens is met de rechtsbijstandsverzekeraar over de gedragslijn die zal worden gevolgd voor de regeling van het verzekerde geschil, dan heeft hij het recht om een advocaat van zijn keuze te raadplegen na de bekendmaking door de rechtsbijstandsverzekeraar van haar standpunt of van haar weigering om de stelling van de verzekerde te volgen. Deze raadpleging doet geen afbreuk aan het recht van de verzekerde om een rechtsvordering in te stellen.

Bevestigt de geraadpleegde advocaat de stelling van de verzekerde, dan verleent de rechtsbijstandsverzekeraar waarborg en betaalt de kosten en erelonen van de raadpleging terug.

Bevestigt de advocaat het standpunt van de rechtsbijstandsverzekeraar, dan betaalt deze laatste de kosten en erelonen van de raadpleging voor de helft terug.

Wanneer de verzekerde tegen het advies van deze advocaat in, op eigen kosten een procedure begint en een beter resultaat bekomt dan dit voorspeld door de rechtsbijstandsverzekeraar, dan verleent deze laatste opnieuw waarborg en betaalt alle verzekerde kosten en erelonen terug, samen met de kosten en erelonen van de raadpleging.

8 Aangifte schadegeval

Verplichtingen en rechten van de verzekerde

- De verzekerde moet het schadegeval, de omstandigheden en de gekende of vermoede oorzaken ervan zo vlug mogelijk bij de tussenpersoon of de verzekeraar aangeven.
Nochtans kan de verzekeraar zich niet beroepen op het niet respecteren van de termijnen indien het schadegeval zo snel als redelijkerwijs mogelijk is gebeurd.
- De verzekerde dient aan de verzekeraar, bij zijn aangifte of zodra ontvangen, mee te delen:
  - o alle documenten en inlichtingen betreffende het schadegeval;

- alle bewijselementen nodig tot het identificeren van de tegenpartij, voor het beheren van het dossier en voor het rechtvaardigen van de oorzaak en het bedrag van de schade-eis;
  - alle inlichtingen over de aard, de oorzaken, de omstandigheden of de gevolgen van het schadegeval, zodat de verzekeraar in staat wordt gesteld zich een juist idee erover te vormen.
- De verzekerde overhandigt alle inlichtingen, documenten of bewijsstukken aan de verzekeraar zodat deze laatste de mogelijkheid heeft een voldoening gevende minnelijke regeling na te streven, en hij moet haar helpen om zijn belangen doeltreffend te verdedigen.
- De verzekerde aanvaardt dan ook de gevolgen van een laattijdige of onvolledige mededeling waardoor de verzekeraar niet in staat is naar behoren haar verbintenissen na te komen.
- De verzekerde blijft steeds meester van zijn schadegeval. Hij mag een regelingsovereenkomst treffen met om het even wie waarmee hij in geschil is en vergoedingen ontvangen zonder de verzekeraar op de hoogte te brengen, maar hij verbindt zich ertoe haar in dat geval de bedragen die haar toekomen of de uitgaven die ze nog zou doen uit onwetendheid van de regeling van het schadegeval, terug te betalen.
- Echter, de kosten van iedere aangestelde mandataris of van iedere ingeleide procedure, gedaan zonder het geschreven akkoord van de verzekeraar, zullen niet te haren laste zijn, behalve in geval van dringende en redelijke bewarende maatregelen.
- Indien de verzekerde zijn verplichtingen niet nakomt en er een nadeel voor de verzekeraar uit voortkomt, kan deze aanspraak maken op een vermindering van haar prestatie in overeenstemming met het geleden nadeel.

De verzekeraar zal haar waarborg niet verlenen indien de verzekerde zijn verplichtingen niet nakomt met frauduleuze bedoelingen.

HOOFDSTUK VII: SCHADE AAN GOEDEREN

1 Ter beschikking gesteld goed

De beschadiging door derden van ter beschikking gestelde goederen is verzekerd voor een maximaal bedrag van 1 500 EUR. De vrijstelling bedraagt 50 EUR.

Het gaat om goederen die ter beschikking gesteld worden om ze, met een pedagogisch oogmerk, te laten gebruiken binnen de omschreven instelling of bij activiteiten verbonden met het schoolleven door elke andere persoon dan de eigenaar.

De materiële schade veroorzaakt aan de op deze manier ter beschikking gestelde goederen ten gevolge van brand, ontploffing, water, elektrische schade, diefstal en andere materiële schade is gedekt.

De ter beschikking stelling moet toevallig zijn en mag de termijn van 15 opeenvolgende dagen niet overschrijden.

Toepassingsvoorwaarden van de waarborg "diefstal":

Deze waarborg is slechts door de verzekerde verworven in de volgende omstandigheden: de diefstal moet gebeurd zijn binnen in de gebouwen, op normale wijze afgesloten, en op één van volgende manieren:

- met braak, inklimming of gebruik van valse sleutels;
- met bedreiging of geweld;
- bij heimelijke indringing, list of heimelijk nablijven in de lokalen.

Toepassingsvoorwaarden van de waarborg "elektrische schade":

Voor de berekening van de vergoeding wordt een forfaitaire coëfficiënt voor de slijtage gebruikt. Deze coëfficiënt wordt berekend in functie van de ouderdom van het toestel sedert zijn eerste ingebruikstelling. Hij bedraagt:

- 10 % per jaar met een maximum van 50 % voor de audio- en videotoestellen, informaticatoestellen of elektrisch bureauapparatuur;
- 8 % per jaar met een maximum van 70 % voor de andere toestellen.

In geval van schade:

- indien het beschadigde goed herstelbaar is, heeft de benadeelde persoon recht op het bedrag dat nodig is om het goed in de staat van werking te brengen, die het voor het schadegeval had;
- indien het beschadigde goed technisch niet herstelbaar is, heeft de benadeelde persoon recht ofwel op een vervanging in natura of, wanneer dit niet mogelijk is, op de betaling van de vereiste som om een gelijkaardig goed te verwerven of van de vervangingswaarde van het beschadigde goed.

Specifieke uitsluitingen:

- de schade veroorzaakt aan roerende goederen gehuurd of geleend ten bezwarende titel aan de verzekerde of die hij bij zich houdt op grond van een leasingcontract of een contract van huurkoop;
- de schade veroorzaakt door het vervoer met uitzondering van de schade te wijten aan laad- en loshandelingen uitgevoerd in de ruimte van de instelling;
- schroeischade;
- de vernieling van voorwerpen gevallen of geworpen in een haard;
- de schade ten gevolge van krassen, scherven of afbrokkeling of beschadiging van verzilverde zaken, vergulde zaken of schilderijen;
- de lampen, zekeringen, buizen en weerstanden, alsook alle schade voortvloeiend uit de slijtage of een gebrek eigen aan het ter beschikking gesteld goed;

- de schade betreffende munten, bankbiljetten, titels, parels, kostbare stenen, juwelen, kostbare metalen, bont en waardevolle voorwerpen.

2 Beschadiging door leerlingen, studenten en cursisten van (on)roerende goederen toebehorend aan de verzekeringnemer en/of de instelling

De verzekering geldt voor beschadigingen toegebracht door de leerlingen, studenten en cursisten aan de onroerende en roerende goederen die toebehoren aan de verzekeringnemer/instelling.

De dekking wordt verleend ten belope van 12 500 EUR per schadegeval. Een vrijstelling van 75 EUR blijft ten laste van de verzekeringnemer.

3 Beschadiging van eigen onroerende goederen

Mits vermelding in de bijzondere voorwaarden en de betaling van een bijkomende premie wordt de waarborg uitgebreid tot de beschadigingen toegebracht aan de gebouwen of de lokalen die toebehoren aan de verzekerde, waarin activiteiten plaatsvinden van een derde. De inrichting, het meubilair en het materiaal dat zich in dit gebouw of deze lokalen bevindt, is eveneens verzekerd.

De uitbreiding van de waarborg wordt echter niet toegekend binnen volgende beperkingen:

- zij is niet van toepassing op geluids- en verlichtingsinstallaties;
- brand, diefstal en vandalisme zijn uitgesloten, zelfs wanneer de verzekerde er zelf niet de dader, mededader of medeplichtige van is;
- het gewaarborgde bedrag is beperkt tot 25 000 EUR per schadegeval, onafhankelijk van het aantal beschadigde goederen en het aantal verantwoordelijke verzekerden;
- de verzekerde houdt een vrijstelling van 65 EUR per schadegeval ten eigen laste.

4 De schade aangericht aan voertuigen op de privéparking van de instelling

Mits vermelding in de bijzondere voorwaarden en de betaling van een bijpremie, zal er dekking zijn voor de schade veroorzaakt, door de leerlingen, studenten en cursisten of door elke andere persoon, aan de voertuigen van het personeel, vrijwilligers en alle andere gerechtigde personen die geparkeerd zijn op de privé parking van de school tijdens de lessen of tijdens het vrijwilligerswerk ter gelegenheid van schoolse en buitenschoolse activiteiten. Er zal een vrijstelling toegepast worden van 125 EUR per schadegeval.

5 Schade aan goederen van aangestelden

De verzekering geldt voor schade veroorzaakt aan de eigen goederen (met uitsluiting van motorvoertuigen) van de aangestelde, slachtoffer van agressie of van elke gewelddaad in het kader van zijn beroepsactiviteit. Deze schade is gewaarborgd ten belope van 3 850 EUR per schadegeval.

6 Wintersporten

De verzekerde geniet van een dekking voor het breken en het beschadigen van skistokken, ski's en de aanhechtingen waarvan hij eigenaar of huurder is, wanneer deze zich per ongeluk voordoen, d.w.z. als gevolg van een plotse gebeurtenis die van buitenaf komt. Deze waarborg is niet van toepassing op springski's noch op de beschadiging van de metalen zijkant en het glijvlak. De dekking geldt ten belope van 400 EUR per schadegeval en op voorlegging van de aankoop- of huurfactuur, van de nodige herstellingskosten na de breuk of beschadiging van de skistokken, de ski's en de aanhechtingen, zonder dat deze kost de echte waarde, op de dag van het schadegeval, van de beschadigde goederen mag overstijgen.

Subrogatierecht

De verzekeraar die het schadegeval vergoed heeft beschikt, in overeenstemming met artikel 95 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, enkel over een subrogatoir verhaal tegenover tegenover de derde die aansprakelijk is voor het schadegeval in geval van opzet of op uitdrukkelijke vraag van de verzekeringnemer.

Door deze subrogatie zal de verzekeraar binnen de hierboven vermelde limieten de rechten en daden van zijn verzekerde kunnen uitoefenen tegenover de derde(n) die aansprakelijk zijn voor de schade teneinde het geheel of een gedeelte van de uitbetaalde vergoeding te recupereren.

HOOFDSTUK VIII: ALGEMENE BEPALINGEN

1 Mededelingen

De verzekeringsovereenkomst werd opgesteld op basis van de inlichtingen die de verzekeringnemer verstrekt heeft. Indien zich tijdens de duur van de verzekeringen een wijziging voordoet in de waarderingselementen die vermeld zijn in de bijzondere voorwaarden, dan moet de verzekeringnemer dit meedelen aan de verzekeraar. De inschrijvings - en personeelsregisters worden gedurende ten minste drie jaar bijgehouden ter inzage van de verzekeraar.

2 Gevolgen bij een onjuist meegedeeld of een gewijzigd risico

a Zodra de verzekeraar verneemt dat het werkelijke risico niet overeenstemt met het risico zoals dat meegedeeld werd, doet hij binnen een maand een voorstel om de verzekeringsovereenkomst aan te passen aan het werkelijke risico vanaf de dag waarop hij hiervan kennis kreeg. Gaat het om een risicoverzwarende die zich voorgedaan heeft tijdens de duur van de verzekering, dan heeft de aanpassing terugwerkende kracht tot op de dag van de verzwarende. Het staat de verzekeringnemer vrij om het voorstel tot aanpassing al dan niet te aanvaarden.

b Indien zich een schadegeval voordoet voordat de aanpassing of de opzegging van de verzekeringsovereenkomst van kracht wordt, dan zal de verzekeraar de overeengekomen prestaties verlenen, indien het de verzekeringnemer niet kan verweten worden dat hij zijn mededelingsplicht niet nagekomen is. Kan hem dit wel verweten worden, dan mag de verzekeraar de verzekerde prestatie beperken volgens de verhouding die bestaat tussen de betaalde premie en de premie die betaald had moeten worden indien hij naar behoren ingelicht was. Als de verzekeraar echter aantoonbaar dat hij het werkelijke risico niet verzekerd zou hebben dan mag hij zijn prestatie beperken tot het terugbetalen van alle premies.

c De voorgaande regeling geldt niet bij bedrieglijk opzet. In dat geval kan de verzekeraar de wettelijke nietigheid of verbreking van de verzekering invoeren, zijn prestatie weigeren en de vervallen premies behouden.

3 Begin, duur en einde van de verzekeringen

a Begin en duur

De verzekeringen beginnen op de datum die vermeld is in de bijzondere voorwaarden, op voorwaarde dat de verzekeringsovereenkomst ondertekend en de eerste premie betaald is.

De duur van de verzekeringen is eveneens vermeld in de bijzondere voorwaarden.

Bedraagt deze duur minder dan een jaar, dan komen de partijen overeen dat op de einddatum een nieuwe verzekeringsovereenkomst ingaat met een duur van een jaar, tenzij een van de partijen hieraan verzuimt. Deze verzekering moet ten minste dertig dagen voor de einddatum per aangetekende brief ter kennis gebracht worden.

Bedraagt de duur van de verzekeringen een jaar, dan wordt deze op de vervaldag stilzwijgend verlengd voor opeenvolgende periodes van een jaar, tenzij een van de partijen zich hiertegen verzet met een aangetekende brief die ten minste drie maanden voor de vervaldag op de post afgegeven is.

De verzekering begint en eindigt telkens om nul uur.

b Opzeg

De verzekeringnemer kan tussentijds opzeggen:

- na een schadegeval, maar ten laatste een maand na de uitvoering van de verzekerde prestatie of de weigering ervan;
- bij een risicovermindering, indien hij, binnen een maand na de aanvraag tot premievermindering, hierover geen akkoord bereikt met de verzekeraar.

De verzekeraar mag de verzekering opzeggen:

- na een schadegeval, maar ten laatste een maand na de uitvoering van de verzekerde prestatie of de weigering ervan;
- als blijkt dat het werkelijke risico zwaarder is dan het meegedeelde risico:
  - o indien de verzekeringnemer het voorstel tot aanpassing van de verzekeringsovereenkomst weigert of niet aanvaardt binnen een maand na de ontvangst ervan; de opzegging moet dan gebeuren binnen vijftien dagen;
  - o indien de verzekeraar aantoont dat hij het werkelijke risico in geen geval verzekerd zou hebben; de opzegging moet dan gebeuren binnen een maand nadat hij kennis kreeg van het werkelijke risico;
- bij niet-betaling van de premie;
- bij een wijziging in de wetgeving, indien de verzekerde prestaties hierdoor aanzienlijk verzwaaard worden.

Behalve bij niet-betaling van de premie geldt voor elke opzegging de hierna omschreven regeling.

Een opzegging wordt gedaan per aangetekende brief, door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs of bij deurwaardersexploot.

De opzegging heeft dan uitwerking na het verstrijken van een termijn van een maand, in geval van een aangetekende brief te rekenen vanaf de dag die volgt op de afgifte ervan ter post, in de andere gevallen te rekenen vanaf de datum van het ontvangstbewijs of vanaf de dag die volgt op de betekening.

Indien een verzekering door de ene partij opgezegd wordt, dan heeft de andere partij het recht om tegen dezelfde datum ook andere verzekeringen uit deze verzekeringsovereenkomst op te zeggen.

4 Premie en premiebetaling

De premie, met inbegrip van de wettelijk taksen en kosten, is vooraf verschuldigd en is opeisbaar op de vervalddag. De premie wordt op elke vervalddag aangepast volgens de criteria aangeduid in de bijzondere voorwaarden.

5 Nog enkele nadere

bijzonderheden a Briefwisseling

Wij richten onze communicatie geldig aan het adres vermeld in de bijzondere voorwaarden of aan het adres dat ons later werd meegedeeld.

Elke betekening is geldig geleverd op dit adres zo lang wij geen bericht van adreswijziging hebben ontvangen.

Om geldig te zijn moeten de mededelingen bestemd voor de verzekeraar gestuurd worden naar de maatschappelijke zetel van de verzekeraar of op het adres van de verzekeringsmakelaar.

b Toepasbare wetgeving

Deze verzekeringsovereenkomst wordt beheerst door het Belgisch recht en meer in het bijzonder door de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

De Rechtsbijstandsverzekering is eveneens onderworpen aan het Koninklijke Besluit van 12 oktober 1990 betreffende de Rechtsbijstandsverzekering.

De wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers (BS 29 augustus 2005) gewijzigd door de wet van 27 december 2005, door de wet van 19 juli 2006 (BS 11 augustus 2006).

In het geval van interpretatieproblemen met betrekking tot de bepalingen van deze verzekeringsovereenkomst, is de wettelijke regelgeving van toepassing vermits hiervan niet mag worden afgeweken.

Voor alle rechtsgeschillen zijn uitsluitend de Belgische rechtbanken bevoegd.

Klachten in verband met deze verzekeringsovereenkomst kunnen gericht worden aan de **Ombudsman van de Verzekeringen (Assuralia), de Meeûsplantsoen 35, 1000 Brussel**. U behoudt echter het recht om een gerechtelijke procedure in te leiden.

c Eerbiediging van het privéleven

De wet van 8 december 1992 met betrekking tot de bescherming van het privéleven met betrekking tot de behandeling van de gegevens van persoonlijke aard:

De meegedeelde gegevens kunnen door de verzekeraar verwerkt worden met het oog op de dienstbetoon aan de klanten, van de aanvaarding van risico's, van het beheer van de verzekeringsovereenkomsten en de schadegevallen, alsook voor de regeling van de prestaties.

Teneinde de meest aangepaste diensten aan te bieden, kunnen deze gegevens meegedeeld worden aan de bedrijven van onze groep of aan bedrijven die met hen in relatie staan.

De betrokken personen geven hun instemming voor de behandeling van de gegevens betreffende hun gezondheid wanneer deze noodzakelijk zijn voor de aanvaarding, het beheer en de uitvoering van dit verzekeringsovereenkomst door de beheerders die tussenkomen in het kader van dit verzekeringsovereenkomst. Deze behandeling is voorzien door de wet van 8 december 1992 met betrekking tot de bescherming van het privéleven. Alle inlichtingen zullen met de grootste discretie behandeld worden.

De betrokken personen kunnen kennis nemen van deze gegevens en die laten wijzigen en zich gratis verzetten tegen hun behandeling voor direct marketing doeleinden, en dit door een gedagtekende en ondertekende aanvraag, vergezeld door een recto verso fotokopie van de identiteitskaart en gericht aan de klantendienst van de verzekeraar. Verdere inlichtingen kunnen verkregen worden bij de klantendienst van de verzekeraar.

Bijkomende inlichtingen aangaande dit onderwerp kunnen bekomen worden bij de **Commissie voor de bescherming van het privéleven, Persstraat 35, 1000 Brussel.**

